

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
และการใช้มาตรการบังคับทางปกครองขององค์การพอกหน้ง

องค์การพอกหน้ง (อ.พ.น.) ได้มีหนังสือ ที่ ทท ๕๖๐๐/๑๗๓ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือเกี่ยวกับผู้มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครอง สรุปความได้ว่า

๑. ตามที่ อ.พ.น. ได้หารือเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของ อ.พ.น. และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีความเห็นสรุปความได้ว่า ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีของ อ.พ.น. ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และอายุความจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่หน่วยงานของรัฐ รู้การละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งอาจรู้ได้จากข้อเท็จจริงหรือจากรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด นั้น

เมื่อ อ.พ.น. ทราบผลการวินิจฉัยดังกล่าว จึงส่งเรื่องให้ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (ศอพท.) เพื่อพิจารณานำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๑๐๕/๔๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ต่อมา อ.พ.น. ได้หารือเพิ่มเติมเรื่องอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีความเห็นสรุปความได้ว่า การที่คณะกรรมการ อ.พ.น. ได้ทราบผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่ง อ.พ.น. (เฉพาะ) ที่ ๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๔ ไม่อาจถือได้ว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เพราะอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นอายุความในการฟ้องคดี จึงต้องนับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อคณะกรรมการ อ.พ.น. ไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทน อ.พ.น. ดังนั้น อายุความในกรณีนี้จึงยังเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๕๔/๒๕๔๔ นอกจากนี้ แม้การสอบข้อเท็จจริงเพื่อใช้สิทธิเรียกร้อง

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๔๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ค่าสินไหมทดแทนจะเกินอายุความตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดก็ต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงต่อไปให้แล้วเสร็จ และดำเนินการต่อไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยผู้อำนวยการ ศอพท. ได้สรุปรายงานผลการสอบสวนเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามสายงาน (หนังสือ ที่ กท ๐๒๑๔/๑๖๖๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘) ในฐานะที่เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้วินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการตามผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยให้ อ.ฟ.น. รับดำเนินการแจ้งให้นายสุวัฒน์ เรียวโชติสกุล (อดีตผู้อำนวยการ อ.ฟ.น.) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดต่อ อ.ฟ.น. หากนายสุวัฒน์ฯ บิดพริ้วหรือประวิงเวลาการชดใช้ให้รับดำเนินการตามกฎหมายโดยด่วนต่อไป โดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาจากกระทรวงการคลัง อ.ฟ.น. ได้หารือกับ ศอพท. เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติตามสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และได้ดำเนินการในเบื้องต้น โดยได้มีหนังสือที่ กท ๕๖๐๐/๗๖๖ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ แจ้งให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทาง อ.ฟ.น. เป็นเงิน ๓,๑๙๐,๙๕๓.๕๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นเก้าร้อยห้าสิบบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) ภายในเจ็ดวันนับแต่ได้รับหนังสือ จนถึงขณะนี้ไม่ปรากฏว่านายสุวัฒน์ฯ ได้ติดต่อมาแต่ประการใด

๔. หลังจากนั้น อ.ฟ.น. ได้มีหนังสือ ที่ กท ๕๖๐๐/๗๗๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๓๒๖๑๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบว่า เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามนัยข้อ ๒.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๙๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ พร้อมทั้งได้ส่งสำนวนการสอบสวนคืนแก่ อ.ฟ.น.

๕. ในระหว่างพิจารณาของกระทรวงการคลัง อ.ฟ.น. ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท ๕๖๐๐/๘๐๒ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานอัยการสูงสุดขอให้จัดพนักงานอัยการฟ้องนายสุวัฒน์ฯ (อดีตผู้อำนวยการ อ.ฟ.น.) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับการละเมิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้ส่งเรื่องคืนพร้อมกับแจ้งว่า อ.ฟ.น. สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ตามนัยคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๔๗ และ ที่ ๖๖๙/๒๕๔๗

๖. อ.ฟ.น. จึงได้มีหนังสือนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เพื่อให้ออกคำสั่งตามข้อ ๑๘ ของ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

๗. ศอพท. ได้มีหนังสือแจ้ง อ.ฟ.น. ว่า ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือแจ้ง อ.ฟ.น. แล้วว่า อ.ฟ.น. มีอำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ประกอบกับมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๑ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสุวัฒน์ฯ และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้โดยไม่ต้องใช้สิทธิทางศาลฟ้องนายสุวัฒน์ฯ รายละเอียดตามหนังสือ ที่ อส (สฟป.๓)๐๐๑๔/๐๗๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และที่ อส (สฟป.๓) ๐๐๔๑/๗๙๕ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ จึงขอให้ อ.ฟ.น. เป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าสินไหมทดแทนจากนายสุวัฒน์ฯ ตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

อ.ฟ.น. จึงขอหารือประเด็นปัญหา ดังนี้

๑. ในเรื่องนี้ อ.ฟ.น. มีอำนาจและมีความเหมาะสมในการออกคำสั่ง อ.ฟ.น. ที่ลงนามโดยรองผู้อำนวยการด้านการผลิต รักษาการแทนผู้อำนวยการ อ.ฟ.น. เรียกให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดต่อ อ.ฟ.น. ตามข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฯ หรือไม่ หาก อ.ฟ.น. ไม่มีอำนาจและไม่มีความเหมาะสม ผู้ใดควรเป็นผู้มีอำนาจและมีความเหมาะสมในการออกคำสั่ง

๒. หากมีการออกคำสั่งเรียกให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดต่อ อ.ฟ.น. ตามข้อ ๑ แล้ว ผู้ใดมีอำนาจและมีความเหมาะสมในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสุวัฒน์ฯ ตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

๓. มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน คือการออกคำสั่งเพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินใช้หรือไม่ หากไม่ใช่ การออกคำสั่งควรจะดำเนินการอย่างไร ในรูปแบบใดและผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจและมีความเหมาะสมในการดำเนินการดังกล่าว ตามข้อ ๒ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การฟอกหนัง โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและองค์การฟอกหนัง) แล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง อ.ฟ.น. เป็นผู้มีอำนาจและมีความเหมาะสมในการออกคำสั่งเรียกให้นายสุวัฒน์ เรียวโชติสกุล ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ อ.ฟ.น. ตามข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่หารือมาไม่ได้เป็นกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๘^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว เนื่องจากกรณีนี้เป็นเรื่องที่ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามนัยข้อ ๒.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ แต่เป็นกรณีที่ต้องมีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐของรัฐตามมาตรา ๑๒^๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งมาตราดังกล่าวบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในเวลาที่กำหนด เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า อ.ฟ.น. ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของนายสุวัฒน์ฯ (อดีตผู้อำนวยการ อ.ฟ.น.) และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้รายงานผลการสอบสวน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในฐานะผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้วินิจฉัยสั่งการให้นายสุวัฒน์ฯ ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และให้ อ.ฟ.น. ดำเนินการเรียกร้องให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยด่วนต่อไป ดังนั้น อ.ฟ.น. จึงมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

เมื่อปรากฏว่าได้มีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการด้านการผลิต รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การฟอกหนังแทนนายสุวัฒน์ฯ (อดีตผู้อำนวยการ อ.ฟ.น.) ที่ได้พ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การฟอกหนังไปแล้ว รองผู้อำนวยการด้านการผลิต รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การฟอกหนัง จึงอยู่ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและเป็นผู้ที่มีอำนาจและมีความเหมาะสมในการออกคำสั่ง อ.ฟ.น. เรียกให้นายสุวัฒน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

^๑ ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

^๒ มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

ประเด็นที่สอง ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับการปกครองเพื่อยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายสุวัฒน์ฯ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งว่า ผู้อำนวยการ อ.ฟ.น. เป็นผู้มีอำนาจในการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้อำนวยการ อ.ฟ.น. จึงเป็นผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนตามมาตรา ๕๖^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งมาตรา ๕๗^๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันได้บัญญัติต่อไปว่า คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระให้ถูกต้องครบถ้วน ให้มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน โดยผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งข้อ ๑ (๔)^๕ ประกอบกับข้อ ๒^๖ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กำหนดให้กรณีผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจ

^๓ มาตรา ๕๖ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งจะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง โดยกระทบกระเทือนผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุด

^๔ มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๕ ข้อ ๑ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

๑.ล๑

๑.ล๑

^๖ ข้อ ๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ ๑ เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง

หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ให้ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดอายัด และขายทอดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กรณีนี้ผู้อำนวยการ อ.ฟ.น. จึงเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

ประเด็นที่สาม การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินคือการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินใช่หรือไม่ เห็นว่า เจ้าหน้าที่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องออกคำสั่งทางปกครองใหม่ เนื่องจากคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ นั้น ถือเป็นคำสั่งทางปกครองแล้ว

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๙